DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLI. ZATURDAG den 25sten JUNY 1853. No. 26.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 30 Mei jl.

Uitkomst van de verkiezingen op 17 *Mei* 1853. Van de 68 keuzen zyn by de eerste stemming 45 beslist; van deze zyn 29 herkiezingen, 16 nieuwe keuzen; van 19 is de uitslag nog onzeker, omdat er herstemming moet plaats hebben; van 4 omdat de gekozenen moeten opteren: de Heer Groen van Prinsterer tusschen Zwolle en Gouda, de Heer Thorbecke tusschen Breda en Maastricht, tenzy hy ook nog mogt willen afwachten den uitslag van de herstemming in Deventer en 's Hertogenbosch; ten gevolge hiervan zyn er drie en misschien 4 districten, die eene nieuwe vrye stemming bekomen, indien de Heer de Kempenaer vóór de herstemming te Amersfoort opteert voor Tiel, heeft Amersfoort weder eene vrye keuze.

De verkiezingsstryd is dus nog verre van afgeloopen. Voor zoover die echter tot resultaten heeft geleid, is de uitslag weinig bemoedigend. Het is niet te ontveinzen, dat de constitutionnele party in Nederland onderscheidene verliezen heeft geleden. Tevens heeft de uitkomst bevestigd, wat wy by den aanvang der woelingen hebben gezegd, dat de zoogenoemde anti revolutionnaire party het meest daarby zou winnen.

By beschikking van den 20 Mei jl. heeft de Minister van Binnenl. Zaken bepaald, dat de herstemming ter benoeming van leden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, zal geschieden op Dingsdag den 31 Mei.

AMSTERDAM, 23 *Mei*. Den 19den Mei des avonds is in het groothertogelyk paleis te Weimar, in tegenwoordigheid van den Groothertog, de Groothertogin, den Erfgroothertog en de Erfgroothertogin, den Hertog Bernard, de Prinsen Eduard, Herman en Gustaaf, de Prinses Herman (Prinses van Wurtemberg) van Saksen-Weimar, de Koningin Weduwe der Nederlanden, den Prins en de Prinses van Pruisen, den Hertog en Erfprins van Saksen-Meiningen en HD. gemalin en den Prins Mauritz van Altenburg, het huwelyk voltrokken van Prinses Amalia van Saksen-Weimar met Prins Hendrik der Nederlanden. De gezanten van Oostenryk, Rusland, Frankryk, Pruisen, Engeland, de Nederlanden en Saksen, de generaals Voss, v. Bayer en een aantal hooge burgerlyke en militaire ambtenaren woonden de plegtigheid by.

AMSTERDAM, 20 *Mei*. Z. M. heeft bevorderd tot vice-admiraal, den schout by nacht E. G. van der Plaat; tot schout by nacht, den kapt. ter zee D. Byl de Vroe; tot kapt. ter zee, de kapt.-luit. ter zee J. F. E. von Römer en G. C. Zoutman; tot kapt. luit. ter zee, den luit. ter zee 1ste kl. A. A. de Vries; tot luit. ter zee 1ste kl., den luit. ter zee 2de kl. J. W. van Bisselick; tot inspecteur van adm. by de zeemagt, den officier van adm. 1ste kl. A. Cosyn; tot offic. van adm. 1ste kl., den offic. van adm. 2de kl. C. W. Uhlenbeck; tot kapt. 2de kl. by het corps mar., den 1sten luit by dat corps J. J. Soer; en tot 1sten luit. by hetzelve, den 2den luit. G. A. F. Chomel; tot offic. van gez. 2de kl., den offic. van gez. 3de kl. L. van der Hegge Zynen, zullende hy rang nemen tusschen de offic. van gez. 2de kl. H Evertse en J. P. Eefsink, benoemd tot offic. van gez. 3de kl., den Heer J. Lamié; bevorderd tot hoofd-commies by het Depart. van Marine, den commies by dat departement E. de Kanter; verleend den titulairen rang van vice-adm. aan den gepens. schout-by-nacht H. H. T. Coops; alsmede den titulairen rang van commies aan de adjunct-comm. by het Depart. van Marine J. K. de Vries en L. C. ten Hoove; terwyl wyders benoemd zyn tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw de gep. kapt.-luit. ter zee J. Modera, thans belast met de functie van referend. by het depart. van marine, en de ingenieur der 1ste kl. by de marine L. K. Turk, als zoodanig werkzaam by de maritime directie te Vlissingen.

— 27 *Mei*. Z. M heeft aan den Heer Staatsraad E. Canneman, op zyn verzoek, met ingang van 1 July a. s., het meest eervol ontslag verleend als Zr. Ms. commissaris by de N H. M., onder dankbetuiging voor de veeljarige en trouwe diensten, door hem in die betrekking bewezen, en is in diens plaats benoemd den minister van Staat J. J. Rochussen, oud gouverneur-generaal van Ned. Indie.

— 28 *Mei*. De *Haarlemsche Courant* wil weten, dat de Heer Thorbecke zyne benoeming tot lid der Tweede Kamer in het kiesdistrict Breda nog niet heeft aangenomen, en alvorens deswege tot een besluit te komen, den afloop der herstemmingen, die op 31 Mei moeten plaats hebben, zal afwachten.

'S HERTOGENBOSCH, 15 *Mei*. Gisteren waren al de R. C. bisschoppen van Nederland op het groot seminarie, onder de gemeente Haren. Door Monseigneur Paradis, bisschop van Roermonde, is, met adsistentie van Monseigneurs de bisschoppen van Breda en Adras, I. P. I., de bisschoppelyke wyding toe gediend aan Monseigneur van Vree, bisschop van Haarlem.

De *Tyd*, *Noordbrabanter* en *Nieuwe Noordbrabanter* bevatten het mandement van Mgr. J. Zwysen, benoemd aartsbisschop van Utrecht, apostolisch administrator van het bisdom van 's Hertogenbosch, aan zyne onderhoorige geestelyken en geloovigen by de aanvaarding van deze hem door Z. H. Paus Pius IX gegevene zending en herderlyke bediening. Eene vermaning tot vroomheid en liefde besluit dit uitvoerige stuk.

De Tyd bevat den brief van den Bisschop van Breda aan al zyne onderhoorige geliefde geloovigen, waarin deze prelaat te kennen geeft, dat hy in deze hoedanigheid het bezit en bestuur van genoemd Bisdom volgens de vereischten van het kanonieke regt wettiglyk heeft aanvaard. Ook wordt in dezen brief gemeld, dat de Hr. J van Geuk, Bisschop van Adreas i. p. i. en coadjutor in het bestuur van het vorige vicariaat, ook thans in deze laatstgenoemde betrekking zal blyven, met regt van opvolging.

AMSTERDAM, 18 *Mei*. Aan de op nieuw voorgenomen expeditie der Franschen tegen de Kabylen in Algiers, zullen weder twee officieren van het Nederlandsche leger deel nemen. De 1ste luitenant de Jong van Rodenburg van het 4de regement infanterie en de officier van gezondheid 1ste klasse van Ghert, namelyk, hebben daartoe van het Fransche gouvernement de vergunning bekomen, ten welken einde, door den Koning aan hen het vereischt buitenlandsch verlof met behoud van tractement is verleend.

— 20 *Mei*. Blykens een verslag van Zr. Ms. consul-generaal te Caraccas, omtrent den handel van Venezuela, loopende van 1 July 1851 tot ultimo Juny 1852, heeft gedurende dat tydperk de invoer bedragen *ƒ* 11,936,280.54 (of *ƒ* 752,819.70 meer dan in het vorig jaar) en de uitvoer *ƒ* 13,021,458 (of *ƒ* 371,617.80 meer dan in het voorgaande jaar). Die sommen moeten op zyn minst met de helft worden vermeerderd voor hetgeen niet opgegeven of ter sluik in- en uitgevoerd is. De regtstreeksche aanvoer uit Nederlandsche havens is met *ƒ* 42,751.48, de uitvoer naar dezelve met *ƒ* 50,196.08 vermeerderd, doch daartegen zyn de invoeren van Curaçao en onderhoorigheden met *ƒ* 384,-384.24 en de uitvoer naar dezelve met *ƒ* 504,-296.56 afgenomen.

ROME, 7 *Mei*. De Nederl. gezant, graaf van Liedekerke, had zyn vertrek op morgen bepaald en reeds zyn afscheidsbezoek aan den Paus op het vaticaan gebragt, toen hy uit 's Hage eene depêche ontving, waarby hem gelast werd zyn vertrek vyf dagen uit te stellen, in de verwachting, dat zyne tegenwoordigheid tot eenig gunstig resultaat zou kunnen leiden. Men onderstelt, dat er uitzigt bestaat door onderhandelingen eene zeer geringe concessie ten gunste van het Protestantisme of van de kerk der Oud Bisschoppelyke Klerezy van de zyde van den Heiligen Stoel te verkrygen.

— Pater J. Roothaan, generaal der Jezuïten, is den 8sten dezer te Rome overleden.

AMSTERDAM, 17 *Mei*. Men meldt ons uit Brussel, dat het huwelyk van den kroonprins van Belgie, hertog v. Brabant, met de aartshertogin Maria, dochter van wylen den aartshertog Palatyn Joseph, oom des Keizers, thans bepaald is vastgesteld. De echtverbindtenis zoude in den loop van dezen zomer worden voltrokken. Voorts verzekert men, dat van dit voornemen is kennis gegeven aan de verschillende legatien vóór het vertrek van koning Leopold naar Duitschland. De jonge prinses is geboren in 1836. Hare moeder is eene dochter van den hertog Lodewyk v. Wurtemberg, oom van de Koningin der Nederlanden.

BRUSSEL, 21 *Mei*. In eenen gisteren avond gehouden ministerraad, heeft de Heer de Brouckère mededeeling gedaan van een brief des Konings, meldende, dat Z. M. de hand der Aartshertogin Maria Henrietta Anna voor zynen zoon, den Hertog van Brabant, heeft gevraagd en dat dit aanzoek door den Keizer van Oostenryk is toegestaan.

Men voegt er by, dat het huwelyk binnen kort, in allen gevalle vóór den aanstaanden winter, zal worden voltrokken.

— 24 *Mei*. Maandag of Dingsdag zal aan de kamers officiele mededeeling geschieden van het aanstaande huwelyk van den Hertog van Brabant met de Oostenryksche Aartshertogin Maria.

PARYS, 20 *Mei*. In de zitting van het wetgevend ligchaam van heden heeft de Heer Montalembert, gelyk men aangekondigd had, eene redevoering gehouden tegen de decreten van 22 January. Die redevoering heeft grooten indruk gemaakt, wegens de krachtige en welsprekende wyze, waarop door den benoemden redenaar tegen de genoemde decreten is geprotesteerd. Hy verklaarde, dat, volgens zyne meening, de aanneming van het budget van ontvangsten voor 1854, waarin waren begrepen de inkomsten, verkregen door den verkoop van een deel der goederen van de familie Orleans, eene zydelingsche beaming dier besluiten inhield, en dat zyn geweten hem verbood de hand te leenen aan een maatregel, welke het regt van eigendom schond. De Heeren Baroche en Granier de Cassagnac hebben den Heer de Montalembert beantwoord, en vooral getracht aan te toonen, dat deze geheele kwestie buiten het bereik van het wetgevend ligchaam lag, dewyl de verkoop der goederen van het huis Orleans krachtens eene wet had plaats gehad, en de vergadering derhalve noch een goedkeurend, noch een afkeurend votum behoefde uit te brengen.

Deze beraadslaging is de hevigste geweest, welke tot nu toe by deze vergadering heeft plaats gehad. De uitslag is echter, gelyk te verwachten was, niet in den geest des Heeren de Montalembert uitgevallen, daar het budget met de overgroote meerderheid van 233 tegen 4 stemmen werd goedgekeurd.

— 21 *Mei*. Wy hebben reeds gisteren met een woord gesproken van de redevoering des Heeren de Montalembert tegen de besluiten van 22 Jan. In den loop zyner redevoering noemde hy het in beslag nemen der goederen van het huis Orleans eene *hatelyke berooving* en zyne woorden bragten by herhaling eene hevige opschudding te weeg en de president, de Heer Billault, dreigde hem het stilzwygen te zullen opleggen. Doe het, zeide de Heer de Montalembert en men zal kunnen zeggen, dat de voormalige advocaat van den hertog van Aumale, welke als lid zat

in den raad van de familie Orleans, niet alleen zyne stem niet heeft doen hooren, om zyne voormalige klienten te verdedigen, maar ook deze verdediging heeft willen beletten. Zoo als wy reeds gezegd hebben, heeft de Heer Baroche den Heer Montalembert beantwoord en trachtte voornamelyk den Heer de Montalembert te beschuldigen, dat hy de grondwet geschonden had. En *de 2de December dan* antwoordde deze alleen. Men kan denken dat deze woorden eene ontzaggelyke opschudding veroorzaakten.

— 25 *Mei.* De commissie van het wetg. ligchaam heeft zich verstaan met den raad van state ten opzigte van het wetsontwerp over de weder-invoering van de doodstraf voor staatkundige misdryven. Niet alleen de aanslag tegen het leven des Souvereins, maar ook die tegen zyn persoon zullen met den dood gestraft worden. Deze uitbreiding zal echter niet toepasselyk zyn op de overige leden van de keizerlyke familie.

Wat de buitenl. zaken betreft, de algemeene aandacht is zeer gevestigd op de Levantsche en Zwitsersche kwestien, zoodat het zelfs niet twyfelachtig is, dat de daling op de beurs van heden daaraan is toe te schryven. Men verwondert zich zelfs, dat deze daling niet sterker is geweest.

De jongste berigten uit Konstantinopel van 15 en 16 Mei maken geene uitdrukkelyke melding van het verwerpen des *ultimatums*, of van het vertrek van Mentschikoff; evenwel, volgens de particuliere brieven van 12 en 13 dezer, is de verwerping van het *ultimatum* niet twyfelachtig meer; nogthans is dit besluit der Porte in zulke bewoordingen geschiedt, dat de deur voor de voortzetting der onderhandelingen open blyft.

De Zwitsersche bladen bevestigen de tyding, dat de Oostenryksche gezant werkelyk uit Zwitserland vertrokken is na aan den bondsraad te kennen te hebben gegeven, dat zyne aanwezigheid te Bern niet langer noodig was, daar de onderhandelingen tusschen Oostenryk en Zwitserland geen resultaat gehad hadden. Dit is dus eene formele afbreking van de diplomatische betrekkingen, welke echter, zegt men, nog niet geheel gelyk staat met eene oorlogsverklaring.

Uit Athene schryft men, dat aldaar de gezant van de Ver. Staten is aangekomen, met het doel om voldoening te verkrygen van de Grieksche regering ter zake van het gevangen nemen van den Amerikaanschen zendeling King. Deze gezant heeft ten dien einde een *ultimatum* aangeboden, waarin eene schadevergoeding voor dien zendeling geëischt wordt.

— 27 *Mei.* De jongste berigten uit Griekenland melden, dat men zich aldaar veel bezig hield met de Turksche zaken. Wat het geschil met de Ver. Staten betreft ter zake van den zendeling King, meldt men, dat de Amerikaansche gezant niet minder dan 500 000 frs. schadevergoeding en buitendien nog eenige andere vergoedingen had geëischt. De ongelukkige twist tusschen Grieken en Israelieten te Smirna was den 10 Mei nog niet geëindigd. De opperrabbyn dier stad had in eenen brief geprotesteerd tegen deze vervolging.

PARYS, 29 *Mei.* De *Moniteur* meldt, dat by de regering berigten uit Konstantinopel zyn ontvangen, loopende tot den 22 Mei, meldende, dat de gezanten van Frankryk en Engeland te vergeefs gemeenschappelyke pogingen hebben aangewend, om eene verzoening tot stand te brengen; doch dat Prins Mentschikoff den 20 Mei was vertrokken.— Men geloofde niet dat deze omstandigheid tot vyandelykheden zou aanleiding geven. vermits de weigering van concessien, waartoe vroeger geene toezegging was geschied, of geene verpligting was aangegaan, volgens het volkenregt geen *casus belli* daarstelt.

WEENEN, 28 *Mei.* Er zyn berigten uit Konstantinopel ontvangen, waarvan de dagteekening echter niet is opgegeven. Prins Mentschikoff was vertrokken; de onderhandelingen waren afgebroken. Nadere berigten worden met gespannen belangstelling te gemoet gezien.

ODESSA, 23 *Mei.* Prins Mentschikoff, Russisch gezant by de Porte, is alhier aangekomen, op reis naar Petersburg en heeft dus zyne gezantschappen voor goed verlaten. Er heerscht alhier daarover groote verslagenheid, want men is thans niet zonder vrees voor eene vredebreuk.

BERLYN, 25 *Mei.* De geruchten van eene latere huwelyksverbindtenis tusschen de Prinses Louise, dochter van den Prins van Pruisen, en den Prins van Wallis en tusschen de oudste dochter van Koningin Victoria en Prins Friedrich Wilhelm, zoon van den Prins van Pruisen, winnen veld; men brengt de reis van den Prins en de Prinses van Pruisen naar Londen met deze zaak in verband. De voltrekking der huwelyken zal echter nog geruimen tyd verschoven worden ten gevolge van de jeugd der hooge paren.

FRANKFORT, 25 *Mei.* De tegenwoordige Hertog van Saksen Coburg heeft geene mannelyke afstammelingen. Het is in het belang des lands, dat de erfopvolging in tyds worde geregeld. De Koning der Belgen en zyn zwager de Hertog van Saksen Coburg Cobary komen daarby niet regtstreeks in aanmerking. De wettige opvolger in Saksen Coburg zou nu zyn de Prins Albert, gemaal van Koningin Victoria van Engeland en gevolgelyk ook diens zoon. Hierdoor zou op nieuw eene collisie van Duitsche en Engelsche belangen in Duitschland ontstaan, welke voor dit laatste nimmer heil heeft aangebragt. Men vermoedt, dat de reis van Koning Leopold naar Gotha met deze opvolgingskwestie in verband staat.

— De verwachting van Zwitserland, om in zyn passiven wederstand tegen de eischen van Oostenryk en zyne bondgenooten door Frankryk ondersteund te worden, zal. naar men met zekerheid verneemt, niet vervuld worden. Er zyn in den laatsten tyd mededeelingen ontvangen, volgens welke Frankryk niet alleen de eischen van die staten billykt, maar zelfs de maatregelen, welke genomen zullen worden, om den passiven wederstand van Zwitserland te doen ophouden, niet afkeurt. Zelfs acht men het niet onwaarschynlyk, dat Frankryk zich daarby zal aansluiten, indien de voortdurende weigering van Zwitserland tot grootere verwikkelingen aanleiding mogt geven.

BERLYN, 26 *Mei.* De Zuid-Duitsche regeringen zyn voornemens om troepen aan de Zwitsersche grenzen byeen te trekken.

BERN, 29 *Mei.* De bondsraad heeft aan de kantons het bevel gezonden, om de volledige contingenten onder de wapenen te brengen, ten einde by de eerste oproeping marschvaardig te zyn.

FRANKFORT, 26 *Mei.* Volgens berigten uit Rome is de keuze van den nieuwen generaal der Jezuïten op een Rus gevallen.— Deze was in de orde opgenomen, ten tyde dat Rusland een toevlugtsoord van de Jezuïten was. Ook de overledene Roothaan heeft zich langen tyd in Rusland opgehouden.

Men meldt uit Florence, dat men eerstdaags een begin zal maken met de werkzaamheden aan een tunnel, die door de Apennynen zal geboord worden en waardoor de spoorweg van Midden-Italie zal gaan.

TRIEST, 24 *Mei.* Op dringend aanzoek der Chinesche overheden hadden de gezagvoerders der Britsche, Fransche en Amerikaansche schepen op de kust van China, er in toegestemd, om Nankin, Shanghae en het Groote Kanaal tegen de aanvallen der opstandelingen te beveiligen.

LONDEN, 25 *Mei.* De dagbladen behelzen den text van den nieuwen eed, dien Lord Lyndhurst wenscht in de plaats gesteld te zien van den thans bestaande. In de nieuwe formule komen echter wederom de woorden voor: *op het ware geloof van een Christen*, wier instandhouding de uitsluiting der Israëlieten van het Parlement ten gevolge heeft.

Volgens aan het parlement overgelegde staten betrekkelyk tot het getal Britsche schepen in den handel dezes ryks in 1851 en 1852 gebezigd, bedroeg in het eerst genoemde jaar het getal schepen 18,184, metende 3,360,935 ton, en bemand met 141,937 zeelieden; terwyl in 1852 het getal schepen bedroeg 17,819 (dus 365 minder), metende 3,380,884 ton (zynde 9949 meer), en het getal der bemanning (de gezagvoerders er niet onder begrepen) 159,563 (zynde 17,626 meer dan in 1851).

De *Globe* meldt uit Rome, dat de Paus het verspreiden van *Uncle Toms Cabin* in zyn gebied heeft verboden.

— Naar men uit Haïti verneemt heeft Z. M. Faustin I. de New-Yorksche tentoonstelling van onderscheidene producten zyns lands voorzien, als koffy, chocolade, nooten, verschillende soorten kostbaar hout, waaronder een blok mahonyhout van meer dan drie tonnen (6000 pond) zwaarte, honig, was, castorolie, hennep, verscheiden zeldzame soorten schors, mineraalkolen, marmer en eenige kisten met Haïtische waterkruiken.

Een brief uit Fort Philip dd. 3 Maart jl. zegt, dat naby Melbourne door vier personen een stuk goud ter zwaarte van 120 pond is gevonden; zy zullen het naar Londen brengen, ten einde met deszelfs tentoonstelling hun voordeel te doen; in het eerst hadden zy het voor 300 £ willen afstaan, doch vonden geen gereeden kooper; tegen den prys van 3 £ 12 sh. de once, moet het 6,910 £ waard zyn; korten tyd na den eersten vond groeven zy nog een stuk van 76 oncen op.— In December waren te Melbourne 12,000 en in January 8000 emigranten aangekomen.

De tafeldans heeft de *Académie des Sciences* te Parys en de deftige leden dier academie geheel en al het hoofd op hol gebragt. De Heer Arago, die met de zaak den spot dreef en er geen geloof aan hechtte, heeft een hevigen bestryder en geloovige gevonden in den Heer Chevreul, een der leden van dat geleerde ligchaam. De Heer Chevreul heeft zelf onderscheidene voorwerpen doen draaijen, dat het eene liefhebbery was. Elken avond neemt de baron Dupotet proeven op het Palais Royal. By deze proeven van den Heer Dupotet draait en danst alles, tot de pennen en inktkokers toe. Op 23 Mei, den verjaardag der geboorte van Mesmer, zullen de magnetiseurs van Parys een groot gastmaal geven, bestaande uit 300 couverts. Er zullen redevoeringen gehouden, toasten uitgesproken worden, maar tevens is het zeker, dat by die gelegenheid alles, zoowel de zaal als de tafels, schotels en gasten in eene draaijende beweging zullen geraken.

Uit Aranjuez wordt gemeld, dat men daar de magnetische keten op het menschelyk ligchaam heeft toegepast en dezelfde verschynselen heeft verkregen als met tafels en hoeden. De persoon, op wien de proef wordt genomen, hetzy man of vrouw, staat tusschen drie of vier anderen, die op de hoogte der borst met de handen eene keten vormen.— Na verloop van 4 à 5 minuten ondervindt de aan de proefneming onderworpen persoon eene zachte, maar onwederstaanbare impulsie, welke hem nu eens regts dan weder links dryft; langzaam maar zigtbaar ondergaat hy eene wenteling; te vergeefs tracht hy zich op zyne voeten staande te houden, doch ook deze ondervinden de wentelende beweging.— De wenteling is zeer langzaam en aangenaam; voor zenuwachtige personen kan zy echter eenige onaangename gevolgen hebben; men heeft zelfs een persoon gezien, welke, van de magnetische keten bevryd, nog eenigen tyd bleef draaijen. Het schynt voorzigtig, aan het menschelyk ligchaam den invloed van de magnetische keten, niet langer dan 10 minuten te doen ondervinden, ten einde elk ongeval te voorkomen.

Uit Praag meldt men, dat een zevenjarig knaapje van fatsoenlyke ouders, hetwelk verscheiden malen had deel genomen aan de proefnemingen der dansende tafels, op zekeren ochtend, by het opstaan, begon rond te draaijen even als iemand, die met den St. Vitus dans behebt is; dit zonderling verschynsel vertoonde zich alle volgende dagen; men vreest voor het leven van het kind.

In Frankryk is eene brochure verschenen, ten titel voerende: *De verborgenheid van den tafeldans onthuld.* De schryver, een streng godsdienstig man, onderstelt dat de *Vader der logen* by dit verschynsel in het spel zit en vestigt de aandacht der geestelykheid op deze zaak.

Uit Surinaamsche Couranten tot den 8 Juny jl.

PARAMARIBO, 1 *Mei.* Op den avond van den 28 April ll. is Zyne Excellentie de Gouverneur, vergezeld van de Commissie voor de Zwitsersche Kolonisatie, van Zyne reis van de Coppename en Coesoewine in de hoofdplaats terug gekeerd. Naar wy vernemen moet die landstreek zeer geschikt bevonden zyn voor eene kolonisatie.

— 22 *Mei.* By besluit van Zyne Majesteit den Koning, dd. 10 January jl. No. 42, is de Heer G. Schepers, *Pastoor der R. C. gemeente* alhier, erkend geworden in hoedanigheid van *Apostolischen Vicaris van Suriname* en hem tevens verlof verleend tot het aannemen der waardigheid van *Bisschop*, onder den titel van *Mellipotamus in Partibus Infidelium.*

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

A. I. K. Meijer.
William Hardee.
F. J. van Spall.
Pieter Lourens Boom.
S. de Agreda Jove & Co.
Luys Pardo. 2.
Lise de Fontaine.
Juan Golfo.
Willem Louis. 2.
Helena Elizabeth Roge
Llolló Pinel.
Ana Elizabeth Nieuwkerk.
Consepcion Martyn.
Lorenzo Martis.
Conche penso para entregar a la Sra. Nencia Joma de C. Suares.
Melany.
R. C. Sloos. 2.
W. H. Baron van Heerdt.
Fredk. Diener.
A. W. van Kruyne.
Dorothea.
Antonio Cano.
Jacob Moreno.
Jacobo R. Mendez.

Curaçao den 24 Juny 1853.
De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 Juny 1853.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 2 July, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 19¾ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Gouvernements Wissels.

OP aanstaanden Dingsdag, den 28 dezer, zullen er door het Gouvernement dezer kolonie verkocht worden Wissels op het Ministerie van Kolonie, ten bedrage van *Vyftien Duizend Gulden*, afgegeven op den 1 July aanstaande en betaalbaar drie maanden nazigt, met bepaling dat het aanbod van agios in decimalen met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daarin gading hebben gelieven zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten van inschryving te vervoegen op bovengemelden datum, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

Curaçao den 24 Juny 1853.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

DE ondergeteekende maakt by deze aan het publiek bekend, dat hy by zyn vertrek van dit eiland den Heer DAVID COHEN HENRIQUEZ als zyn gevolmagtigde heeft aangesteld, om gedurende zyne afwezigheid zyne zaken alhier waartenemen.

Curaçao den 22 Juny 1853.
D. PALOMINO.

TE KOOP
by S. & B. de Casseres,

de volgende goederen, ontvangen met de laatste pakket:

SAYET Garen, gekleurde Voorschoten, Zyden Franjes, Pomade, gekleurde Zyden Cravatten, Lakensche Petten voor kinderen, Wollen en Katoenen Tafelkleeden, Wollen Dekens, Spaansch Papier (florette), zeer fyne Messen (zonder Vorken) beste soort Stalen Pennen, vergulde Koperen Spykers, Pompspykers, Theebladen, enz., enz.

Curaçao den 24 Juny 1853.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*Juny.*

17 ned. boot Let me pass, Martyn, Bonaire.
18 „ golet Precilia, Troffel, Aricola.
20 ven. boot Isabel, Perez, Bonaire.
„ golet Corina, Crison, Pto. Cavello.
ned. „ La Fama, Hart, Bonaire.
ven. „ Clemencia, Martines, Adicora.
ned. „ Antonia, van derSingel, St. Thom.
sp. „ Triumfo del Carmen, Trilla, Arecibo.
ned. „ Essex, de Haseth, Suriname.
„ „ Amicitia, Groos, Maracaibo.
21 „ „ Quiteria, Palomino, Pto. Cav.
ven. „ Ysabel, Todd, La Guaira.
ned. bark Bonaire, Suares, Bonaire.
22 „ golet Johanna, Dovale, Sto. Domingo.
ven. „ El Coriano, Dominguez, Coro.
sp. „ Brillante, Torres, Cuba
23 ven. „ Victoria, Garces, Cumarebo.
ned. „ Reliance, Gaerste, St. Thomas.
24 „ „ Adelaida, vanGrieken, LaGuaira.

UITGEKLAARD.—*Juny.*

18 ned. golet Esther, Capriles.
sp. „ Julia, Gonsales.
ned. „ Adelaida, van Grieken.
20 ven. „ Zaeta, Faneyte.
ned. stoomb BerthaHarrassowitz, Marconjé.
21 ven. boot Isabel, Perez.
ned. golet Dorothea, Marks.
ven. „ Clemencia, Martinez.
ned. boot Let me pass, Martyn.
22 sp. golet Triumfo del Carmen, Trilla.
23 ned. „ Lafayette, Marconjé.
sp. „ Brillante, Torres.
ned. „ La Fama, Hart.
24 „ „ Victoria, Penso.

Verleden Zaturdag, den 18 dezer, is Z. M. Brik DE AREND, Kommandant Luitenant ter zee 2e. kl. P. VAN DER VELDEN ERDBRINK, van La Guayra, en op Zondag Z. M. Schoener DE WESP, Kommandant Luitenant ter zee 1e. kl. R. C. SLOOS, van Coro, binnen deze haven teruggekeerd.

Uit deze haven zyn vertrokken:

op Woensdag, den 22, Z. M. Schoener DE WESP, Kommandant Luitenant ter zee 1e. kl. R. C. SLOOS, naar Pto. Cabello.

op Donderdag, Z. M. Brik DE KOERRIER' Kommandant Kapitein Luitenant ter zee W. H. DITTLOF TJASSENS, en

op gisteren Z. M. Brik DE AREND, Kommandant Luitenant ter zee 2e. kl. P. VAN DER VELDEN ERDBRINK, beide naar La Guayra.

Op Zondag is de Nederlandsche Schoener ESSEX, kapitein C. M. DE HASETH, van Suriname aangekomen, en als passagiers met dezelve: de Kapitein G. C. P. BALFOUR VAN BURLEIGH, geplaatst by het Garnizoen alhier, ZEd. Echtgenoot en 4 kinderen; en Mevrouw Dewed. W. WEBB KNOLLAERT en kind.

Op Donderdag morgen is de Nederlandsche schoener RELIANCE, Kapitein D. GAERSTE Jz., van St. Thomas aangekomen, medebrengende den eersten brievenzak van Juny. By deze gelegenheid zyn alhier Nederlandsche Couranten tot den 31 Mei jl. en de *European Times* van den 1 dezer ontvangen geworden.

Uit brieven van Europa verneemt men dat de Nederlandsche clipper schoener DE JONGE WALRAVEN, den 2 dezer, van Liverpool, en de Hamburger brik DE HEVER, tegen het midden dezer maand, van Hamburg, met bestemming naar deze haven zouden vertrekken.

Te Liverpool lag in lading het Engelsche driemastschip MARY BIBBY, om in den loop der eerste helft van deze maand naar dit eiland te vertrekken.

Met de Essex hebben wy Surinaamsche Couranten ontvangen, loopende tot den 8 dezer, en uit dezelven eenige uittreksels voor dit nummer gemaakt.

De Nederlandsche fondsen stonden, vol gens de *Prys-Courant der Effecten*, van den 13 Mei, als volgt:

Werk. Schuld à 2½ pCt.,	*Hoogste koers*	64.
Dito	„ 3 „	„ „	76.
Dito	„ 4 „	„ „	$95\frac{3}{16}$.

VENEZUELA. In de laatste acht dagen zyn alhier vaartuigen van La Guayra, Puerto Cabello, Coro en Maracaibo aangekomen.—De berigten uit deze plaatsen zyn van weinig belang. Er was embargo op de vaartuigen op het lagoen van Maracaibo gelegd.—De gemoederen waren overal zeer aan het gisten, men scheen echter bevreesd te zyn zich openlyk tegen het gouvernement te verklaren.

Gisteren morgen is een gewapende Venezolaansche schoener (de gewezene *Llanera*), met troepen aan boord, voorby deze haven gezeild, met bestemming naar Maracaibo.

Volgens eenige nummers van de *Diario Mercantil* van Pto. Cabello, loopende tot den 15 dezer, waren de opstandelingen in de Valles de Aragua niet geheel ten onder gebragt. Er werden bykans dagelyks krygsgevangenen opgebragt.

Generaal J. T. Monagas bevond zich op den 4 Juny te Barcelona; hy had bevelen aan den Gouverneur dezer provintie uitgevaardigd, om eene ligting van 800 man infanterie en 300 man kavallerie te doen; zoodra deze krygsmagt gevormd zal zyn, zou hy optrekken, om gevolg te geven aan de van het gouvernement ontvangene bevelen.

Volgens *El Correo de Carácas* van den 4 dezer, werd er door de Uitvoerende magt een bevel uitgevaardigd om Generaal Mariño, die in den nacht van den 1, vergezeld van eenige vrienden van Maracay in de hoofdstad was aangekomen, te arresteren. Generaal Mariño had denzelfden nacht eene byeenkomst met den President en werd van daar naar de gevangenis gebragt.

Het gouvernement heeft eene gedwongene leening doen uitschryven om de onkosten, welke deze omwenteling reeds veroorzaakt heeft, te bestryden. Caracas moet 100,000 pezos opbrengen. De provintie Carabobo 30,000. Aragua, Guárico, Barquisimeto, Barcelona en Barinas 10,000 pezos ieder. Apure en Portugueza ieder 8,000. De leening zal in iedere provintie gevorderd worden, wanneer er de militie onder de wapens moet geroepen worden.

JAMAICA. In de *Boston Daily Advertiser* van den 27 Mei jl., vindt men berigten van Jamaica tot den 18 dier maand. Uit dezelven blykt dat het geschil tusschen den Gouverneur en de Wetgevende magt van dat eiland voortduurde. Den 17 werden de werkzaamheden der Wetgevende kamer (the House of Assembly) hervat en werd eene boodschap van den Gouverneur aan dezelve ontvangen. In deze boodschap wordt te kennen gegeven dat de reglementen op de invoerregten, op den 30 April, buiten werking zyn gesteld, en dat dientengevolge er, op den 15 October, een te kort in de schatkist zal bestaan van eenige honderd duizend £, en er geene middelen voorhanden zyn om een vyfde gedeelte van dit te kort te dekken. De Gouverneur zou, tengevolge dezer omstandigheid, zich genoopt vinden de criminele gevangenen in vryheid te stellen en de policiebeambten aftedanken, aangezien hy de bevoegdheid niet bezat, om het land in schulden te steken, ten einde de gevangenen te voeden en de policiedienaren te betalen.

Op den 18 werd er door de kamer eene commissie benoemd om een antwoord op de boodschap optestellen, en den 19 zou dit antwoord ingezonden worden.

Dienzelfden dag werd in de vergadering een voorstel gedaan om een adres aan H. M. gouvernement intezenden, zich beklagende over de handelwyze van den Gouverneur, met verzoek om hem terug te roepen.

MEXICO. De *Boston Daily Advertiser* van den 26 en 27 Mei, bevatten berigten van de stad Mexico tot den 18 en van Vera Cruz tot den 22 dier maand, vermeldende zakelyk het volgende:—

Generaal Santa Anna hield zich onledig met strenge maatregelen te nemen tegen al degenen, die verdacht gehouden worden jegens hem gevaarlyke gevoelens te koesteren. Hy heeft de Wetgevende magt ontbonden en de burgers ontwapend.

Er is een besluit uitgevaardigd om al degenen, die in den jongsten burgeroorlog in de gelederen der guerillas gediend hebben, gevangen te nemen en voor eenen krygsraad teregt te stellen.

Hy heeft eene naamlyst doen publiek maken van al de Mexicaansche officieren, die in den Amerikaanschen oorlog gediend en, by de overgave van het kapitool, zich als krygsgevangenen aan Generaal Scott onderworpen hebben; en by een besluit worden deze officieren van hunne militaire rangen en van de civile bedieningen, welke zy mogten bekleeden, afgezet.

Het leger wordt gereorganiseerd en vergroot. Er zal ook eene nationale garde georganiseerd worden.

Er wordt eene nieuwe nationale Bank opgerigt, met het doel, om aan het gouvernement eene som van 8,000,000 pattienjes ter leen te geven.

De posten van Gouverneur en Militaire opperbevelhebbers zyn in denzelfden persoon vereenigd.

De telegrafen zullen onder het toezigt van het gouvernement geplaatst worden.

De overblyfselen van al de militairen, die in den amerikaanschen oorlog gesneuveld zyn, zullen opgegraven en in daartoe geschikte grafkelders bygezet worden. De namen van de generaals Vasques en Leon, die in dezen oorlog gevallen zyn, zullen in de vaandels van het leger ingeschreven worden. Zy zullen beschouwd worden te zyn bevorderd tot divisie generaals.

Het gouvernement heeft eene krygsmagt naar Valle de Mecilla (Mecilla's dal) gezonden, om de Amerikanen, die er bezit van genomen hebben, te verdryven.

Generaal Santa Anna heeft, op het kapitool, een *lever* gehouden voor al de officieren en manschappen, die in den Amerikaanschen oorlog wonden hebben bekomen; het zal den naam dragen van "lever van de verminkten." Santa Anna heeft by die gelegenheid eene hartroerende aanspraak gehouden en verklaard dat het vaderland hen nimmer zal vergeten.

In Vera Cruz had er op den 17 Mei een opstand plaats onder de nationale gardes, ten gevolge van een besluit van het gouvernement om de nationale gardes by de troepen intelyven. De volksopstand duurde drie achtereenvolgende dagen. De troepen waren in het bezit van de beide forten, de nationale gardes van de straten en de stadspoorten; er werd hevig gevochten tot op den derden dag, den 20, toen er eene zware krygsmagt, van Jalapa afgezonden, binnen de stad ruktte en een einde aan den stryd maakte.—Ongeveer 50 nationale gardes werden gedood of gekwetst en een vyftigtal krygsgevangenen gemaakt.

De Fransche Graaf Raousset Boulbon bevond zich te San Francisco en was bezig eene krygsmagt op de been te brengen, ten einde eenen inval in Sonora te doen. De expeditie zal bestaan uit 1500 man infanterie en 300 man kavallerie en zou binnen kort vertrekken. De Graaf was rykelyk van geld voorzien.

De Amerikanen juichen deze onderneming toe, daar het dienen zal slechts om de Apaches Indianen eenigzins te vernielen en de inlyving van de provintie Sonora by de Vereenigde Staten te bespoedigen.

GEMENGDE BERIGTEN.

Het vorige ministerie in Engeland ontvangt van den *Times* eene goedkeuring over zyne maatregelen ter beter inrigting der Engelsche zeedienst, wat de bemanning betreft. „ Andere landen, met mindere hulpbronnen, hebben zich op eenen beteren krygsvoet geplaatst, dan die waarop wy kunnen roemen," zegt het blad." De moeijelykheden tot verbetering van de marine moeten hoofdzakelyk gezocht worden in de uitbreiding der koopvaardy vloot, onder het in de laatste jaren aangenomen handelstelsel, en het kost tegenwoordig groote moeite om een linieschip kompleet te bemannen. De koningin heeft de voorslagen goedgekeurd, die strekken moeten, om dezen ongunstigen staat van zaken te veranderen. Daaronder behoort de afschaffing van dwang tot de dienst of het pressen, vervangen wordende door eene verhooging van soldy en het openen van een uitzigt op bevordering, dat vroeger genoegzaam niet bestond, door den voorrang der adelyke jongere zonen. Thans zullen kadetten, die zich onderscheiden, gemakkelyker in rang kunnen opklimmen. Men zal daarenboven een blyvend korps van geoefende zeelieden vormen, die, hoewel pensioen genietende, beschikbaar zyn. Alhoewel men wat betaling betreft, altyd sterk te kampen zal hebben tegen de koopvaardy reeders, zoo verwacht men echter door opwekking der eerzucht, geschikte manschappen te verkrygen, die elders geene van die voordeelen kunnen behalen, welke de dienst der koningin aanbiedt, door de mogelykheid van avancement. Men zal verder de school voor jongelieden, die tot de marine opgeleid worden, duurzaam maken ; de kweekelingen zullen ingeschreven worden voor den tyd van tien jaren, zoodat zy geheel en al voor de zeedienst zullen zyn. Ook volwassen zeelieden, die aan de gewone vereischten beantwoorden, zullen voor 10 jaren aangenomen kunnen worden met verhoogde soldy. Daarvan zyn niet uitgesloten diegenen, welke nu werkelyk in dienst zyn Na verstreken dienstlyd ontvangen zy 5 d. daags pensioen. Men verwacht van deze bepalingen met grond eene werkelyke verbetering in de zeedienst, dewyl het gebrek aan zeelieden steeds bestaan bleef door het aanlokkelyke van hoogere inkomsten op de koopvaardyvloot, hetgeen velen hunne schepen deed verlaten, die daardoor de geschiktheid verloren, om naderhand weder dienst te nemen.

De bank van Engeland is zoo druk bezig met het munten van zilver en goud, dat het gouvernement eene overeenkomst gesloten heeft met de heeren Heaton & Son, te Birmingham, tot het vervaardigen van 500 tonnen kooper munt, waaraan men te groote behoefte had, vooral in Ierland en de kolonien, om de munting uit te stellen. Intusschen moet deze nieuwe munting niet beschouwd worden als een ongunstig teeken voor het onder beraadslaging zynde decimaal stelsel.— Het pond sterling zou als eenheid dienen, en de tegenwoordige *farthing*. gelykstaande aan 1¼ cent holl., het duizendste gedeelte in plaats van het 96ste, makende een verschil van 4 pct., dat echter niet gevoeld zou worden door het groote verschil, dat er bestaat tusschen de nominale en werkelyke waarde der Engelsche munt.

Ook te Londen heeft de tafeldans aan eene dame zulke geweldige zenuwtoevallen berokkend, dat men haar voor ongeneeslyk houdt.

Den 22 Mei des avonds is de onderzeesche telegrafische kabel tusschen Ierland (naby Donaghadee) en Schotland tot stand gekomen, en daarvan terstond berigt gezonden aan den lord-stedehouder te Dublin.

In Kent leeft tegenwoordig een ruim 20 jarig jongeling, bekend onder den naam van de *Kentsche reus*, hebbende hy eene hoogte van 7 vt. 6 d., en zynde overigens welgemaakt; hy weegt 25 steen en kan met de hand gemakkelyk 10 vt. 6 dm. hoog reiken.

Het op den 24 Mei by Blackwall te water gelaten schroefstoomschip Himalaya van 700 paardenkracht is geheel van yzer, heeft eene lengte van 340, breedte van 46 vt, en een inhoud van 3550 ton ; dit is het grootste schip, dat ooit op de Theems van stapel ging ; het is gebouwd voor rekening van de Peninsular and Oriental Company.

De *Church and State Gazette* verzekert, dat in het prinsdom Wallis en eenige andere naburige Engelsche graafschappen iedere parochie eene algemeene doodkist voor de dienst der armen bezit. Telkenmale dat eene begrafenis moet plaats hebben levert de timmerman der gemeente eene plank, welk in den bodem der doodkist past. Zoodra de kist in het graf is nedergedaald en de familieleden en vrienden het kerkhof hebben verlaten, wordt zy er geheel weder uitgehaald, uitgenomen de bodem, en wordt het lyk met aarde overdekt, alsof het een doode hond ware.

In de *Times* looft iemand eene goede belooning uit, wanneer het hem vergund wordt den nacht door te brengen in een huis, waar het spookt. De zonderlinge gentleman wil uit eigen waarneming de magt der spoken onderzoeken.

Men leest in den *Overland Friend of China :* De berigten uit de oproerige provincien zyn schraal. Het volgende is eene opgave van de onthoofdingen op het gebied van Canton, gedurende de chinesche 10e. maand (eindigende met 10 December).

5e. dag 1 onthoofd, 14e. dag 55, als rebellen opgegeven, 20e. dag 2, 22e. dag 62, opgegeven als zeeroovers uit het oostelyk deel der provincien. Totaal 120.

Dit is tien minder dan het gemiddelde getal over eene reeks van verloopen maanden. „ Wat zou," zegt het blad, „ het volk van Engeland zeggen van zulke regelmagtige ont hoofdingen van 130 personen in elke maand?"

De minister van openbaar onderwys van Frankryk heeft bepaald, dat in al de klassen van lycaea en collèges van den staat een Christusbeeld zal geplaatst worden.

De fransche infanterie van marine zal met 12 kompagnien vermeerderd en alzoo op 132 kompagnien gebragt worden.

In de nieuwe straat Rivoli wordt een prachtig hotel gebouwd, hetwelk ruim ½ millioen zal kosten. Het wordt gebouwd voor rekening van een gewezen waterdrager van de marché des Innocents.

Men is op dit oogenblik bezig met het inrigten van een ontzaggelyk groot restaurant, op de boulevard St. Martin, waarin niet minder dan 2000 personen tegelyk hun diner kunnen gebruiken.

De geheele opbrengst der 489 schilderyen, uitmakende de spaansche galery van Lodewyk Philips, te Londen verkocht, heeft bedragen 671,000 fr. De collectie Standish zou verkocht worden.

Een dagblad wil weten, dat de beroemde Mlle. Rachel met een Russischen bojaar zal trouwen, die 15 kasteelen, 30,000 lyfeigenen en een half millioen roebels jaarlyksche inkomsten heeft.

De Heer Billault heeft den heer de Montalembert doen weten, dat hy den door dezen geschreven brief, houdende weigering tot bydrage van zyn aandeel in de kosten van het onlangs aan den keizer en de keizerin aangeboden bal, als niet ontvangen beschouwt, en dat hy dat aandeel zal laten korten op het presentiegeld, de heer de Montalembert als afgevaardigde toekomende. De heer Montalembert heeft 1000 fr. aan den maire van Besançon gezonden tot een weldadig doel, hetgeen, naar zyn oordeel, eene betere bestemming is voor die som.

Vroeger is gemeld dat de keizer der Franschen aan eene Zwitsersche maatschappy 20,000 bunders domein-goed in Algerie heeft afgestaan tot den aanleg eener kolonie. Thans verneemt men nog dat de staat door belangryke medewerking die onderneming zal ondersteunen. Onder meer andere gewigtige voordeelen aan de concessionnarissen toegekend, behoort ook het kosteloos vervoer op staats-stoombooten van de kolonisten niet alleen, maar ook van de beambten der administratie gedurende zes jaren.

Ten bewyze van den toenemenden tuinbouw in Algerie dient, dat onlangs één schip 24,000 artisjokken en 858 kilogr. erwtjes van daar te Marseille heeft aangebragt.

Volgens de *Voss Zeit.* zou, na de invoering der nieuwe katholyke bisdommen in Engeland en Nederland, de katholyke kerk thans haar oog op Noord-Duitschland vestigen, en er ernstig op bedacht zyn, ook te Hamburg en Berlyn bisschopszetels te vestigen.

De ten vorigen jare genomen proeven tot de kweeking der theeplant op eenige landgoederen in Hongarye, zyn met goed gevolg bekroond en worden yverig voortgezet.— Hongaarsche thee verwacht men spoedig als handelsartikel.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie

TWEEDE AFKONDIGING.

1853.

No. 19. April 28. van den slaaf *Alexander*, oud 47 jaren, zoon van *Francina*, toebehoorende aan *Henry Nathan*.

„ 20. Juny 14. van het slavenmeisje *Virgini*, oud 10 jaren, dochter van *Severina*, toebehoorende aan *Jacob Henriquez*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.